

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

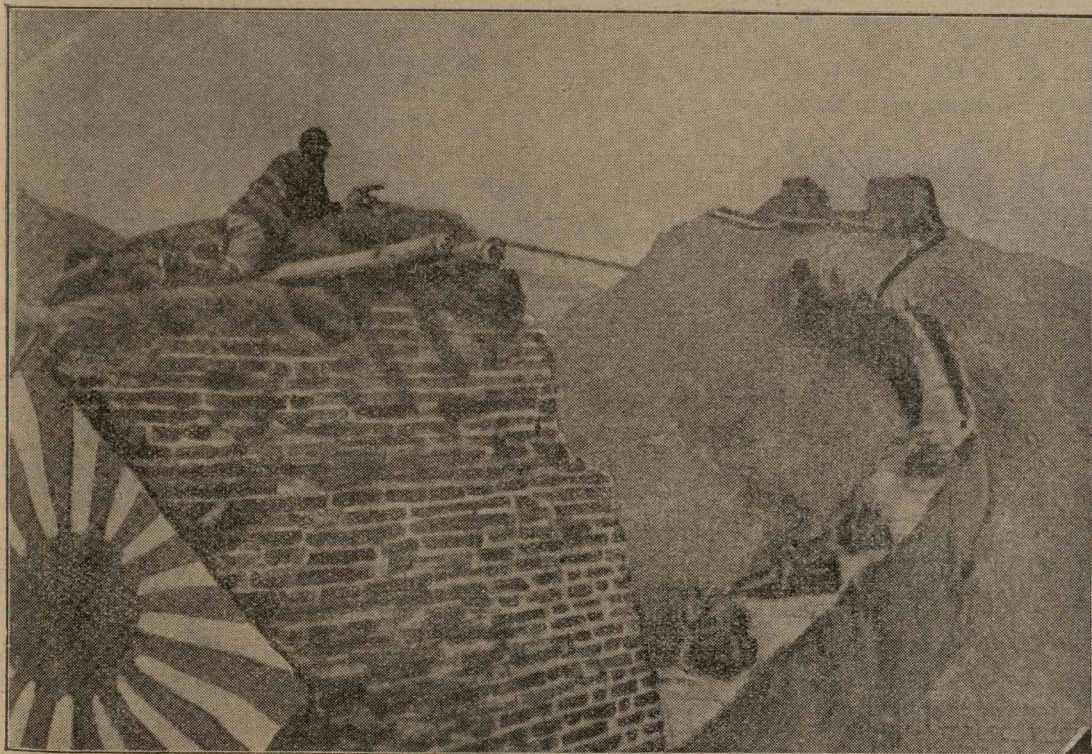
FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Japán zászlók kínai földön.

Fegyverek ropogásától, ágyuk dőrejtől, repülőgépek berregésétől hangos a távolkelet birodalma: Kína. A távirati tudósítások naponként váltakozó méretezéssel hozzák a híreket a japán-kínai alkudozásokról, esete-

tekintetével, amióta a világ történelmét ismerik, mindig különös szájalommal, de ugyanekkor a sárgaveszedelemmel szemben táplált alapos félelemmel töltik be a földtke többi országait és teszik kíváncsivá a népeket a

Japán katonák a kínai falon.

patékról, véres ütközetekről, csatákról, de olyan titokzatos, furfangos és egymással ellentmondó hiradások formájában, hogy az európai ember alig tud eligazodni a félelmetes arányuvá válható vita és háboruszkodás anyagában. A keleti hatalmas országok, a maguk sokezeréves multjával, sokmilliós népével, mérhetetlen kincseivel, szegénységével, titokzatos mosolyával és mindenre elszánt

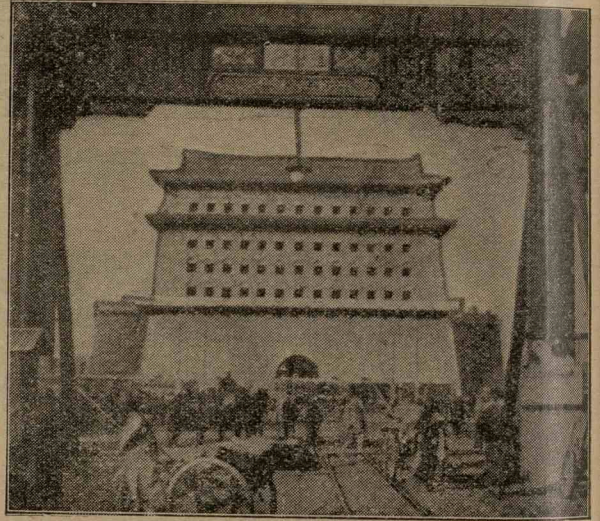
távolkeleti eseményekkel szemben. De ez a különös világrész még mindig eltakarja igazi arcát. Az ágyuk dőreje s a repülőátadások borzalma megett ott settenkedik a sárgaveszedelem s a világ lélekzetviassafojtva lesi, mivé alakul a két hatalmas keleti nemzet viszálkodása.

Egyelőre a keleti eseményeknek világra szóló ténye, hogy a japán csapatok csel és

arulás folytán bevonultak a hatalmas kínai várfalon belül fekvő ősi kínai császárvárosba: Pekingbe és a város kapuira, amelyek sok ezer év óta a kínai császárok hatalmát jelképezték, kitűzték a felkelő nap országának lobogóját. Hogyan lehetséges az, hogy egy idegen haderő szinte vértelenül, egyik hétről a másikra bevonulhasson az ország fővárosába? Erre a kérdésre azzal a mondattal adhatunk némi felvilágosítást, amely mind gyakrabban felbukkan a híradások nyomán és amely az ősi császári birodalmat így jelöli meg: „a beteg Kina”. — Kina, a hatalmas császári birodalom évtizedek óta egyre gyengült, egyre betegobb lett. A gazdag mandarinok cselvetései s modern élet által felvetett új eszmék egyre jobban rágták a nagy birodalom testét, elkergették a császárt, társadalomátalakítást céloztak, a birodalom kisebb kiskirályságokra esett szét, a tábornokok és feltörő politikusok egymással vetélkedtek, az ország egyes részein megmaradtak az ősi mesgényen haladó élet keretein belül, a többi részeken a nyugati eszméket mimelték. Ebből a sokféleségből, zürzavarból és testvérharcból egészen természetesen a harmadik nyert, a szomszédos Japán, amely évről-évre mind nagyobb kínai területre teszi rá a kezét.

Ez a mostani vizzálykodás is az erős és egységes Japánországnak egy újabb furfangos előretörése. Mandzsukóban már megvetette a lábát, oda helyezte át a régi kínai hagyományok letéteményesét, a császárságot és most, mint a kínai hagyományok védszentje, folytatja hódításait a császárváros környékén.

A szétesett Kina tehetetlen vele szemben. Zugolódva és fegyvercsörtetve tiltakozik a hódítás ellen, de vajjon lehet-e eredménye az ilyen egységtelen, kapkodó és rendszertelen ellenállásnak? — alig hisszük.

Peking, a hajdani császári székhely egyik szép tere, amelyen véres harcot vívtak a japán és kínai csapatok.

A távolkelet hatalmi berendezkedése új formák elé néz. A több ezer éves kínai falon és a császárvárosban lengő japán zászlók új irányok felé mutatnak és nem lehet tudni, vajjon a békét, vagy a szörnyű háborúk vérözönét hirdetik? (bj.)

Hazaérkezett Károly király Öfelsége.

Károly király Öfelsége több hétig tartó külföldi utazás után visszaérkezett Romániába. A visszatérő uralkodót a fővárosban nagy ünnepélyességgel fogadták. Öfelsége távolléte alatt fontos tárgyalásokat folytatott és így utazásának nagy jelentősége van. Párisban hosszabb ideig tartózkodott és meglátogatta a párisi világkiállításon a román csoportot. Képünkön azt a jelenetet mutatjuk be, amikor az uralkodó a román csoport néprajzi kiállítását tekinti meg, amely általános feltűnést keltett.

Petőfi.

A fehéregyházi csatasíkon augusztus 1-én ötezer ember vonult fel, hogy *Petőfi* Sándor halálának nyolevannyolecadik évfordulóján a szeretet és a hódolat tüzét felgyujtsa. Ötezer magyar ünnepi díszben való felvonulása méltó keretet adott a legnagyobb magyar költő örök emlékének a az ünnepségek szép műsorának. A helyszíni ünneplésen túl az egész romániai magyarság szíven és lélekben a fehéregyházi virágos mezőn volt és áldozott a lángelkű költő emlékének.

Petőfi nagyságának legbiztosabb fokmérője az az óriási népszerűség, ami nemcsak az egyetemes magyarság, hanem az egész világ előtt ismertté tette a nevét és halhatatlanná ragyogó költészetét.

És mégis *Petőfi* elsősorban a magyar nép költője volt. Ő nemcsak a szabadságért, a világszabadságért, hanem elsősorban a magyar nép szabadságáért küzdött s költői munkásságának legvirágzóbb korában a fehéregyházi csatasíkon az életével bizonyította be, hogy nemes költészetében hirdetett eszményeiért meg is tud halni.

Örök és nagy példamutatás *Petőfi* élete, költészetete és halála. Mint minden lángészt, úgy őt is és költészetét is igyekeztek a maguk részére kisajátítani politikai pártok, társulatok és egyesületek. Pedig ő egyetemes és örök érték volt, mint költő és lángész felette állt mindenkinek és különösen minden politikai társulásnak. A világszabadságot hirdette és ezért életét is feláldozta.

Különbén egész élete és költészetete örök áldozás volt a nemzeti gondolat oltárán. A földet, ahol született és élt, a családot, a hitvest olyan szépen énekelte meg, nemzeti érzéseit a forró szeretet olyan lángolásával örökitette meg, ami költői jelentőségét és munkásságát világhírdalmi magaslatra emelte, s homlokára a lángész örök bélyegét nyomta.

De beszéljen helyettünk *Petőfi* arról, hogyan tudta szeretni az édesanyját és a hitvesét, nem is szólva itt arról a földről,

amelyen született. Az alább idézett sorok többet mondanak minden dicsérő szónál, mert a lángész kohójában áttüzesedett szeretet sugallta azokat. A „*Füstbe ment teru*“-ben az édesanyjával való találkozásról „szebbnél szebb gondolat“ után így ír a költő:

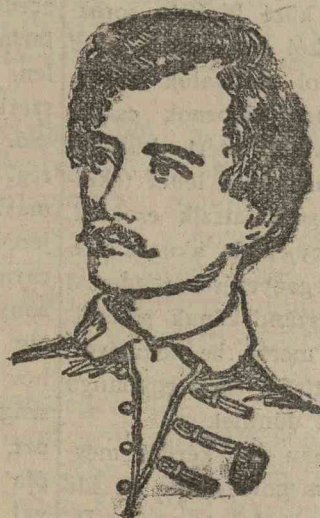
... a kis szobába toppanék,
Repült felém anyám...
S én csüggttem ajkán szótlanul...
Mint gyümölcs a fán.

És a „*Szeptember végén*“ című költeményében így énekel az örök szerelem hangján:

Ha eldöböd egykor az özvegyi fátlyott,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd
Én feljövök érte a siri világból
Az éj közepén és oda leviszem azt.
Letörlení vele könnyeimet érteed...

Midőn mi is a magyar lángész emlékének hódolunk, véssük jól az esziünkbe, hogy nekünk *Petőfi* élete, költészetete örök példa kell, hogy legyen. Olvassuk és tanuljuk a verseit és merítsünk abból a dus forrásból, amelynek talaja a nemzeti gondolat volt. Ez a forrás mindig üdülést fog nyújtani azoknak, akik szenvednek.

(O. D.)

• Külföld •

A spanyol helyzet. A spanyol harctéren a harcok megint elültek. Ezért a be nem avatkozás kérdése az, amivel foglalkoznunk kell. Ánnyival inkább, mert ennek a kérdésnek legújabb alakulása tisztán mutatja, hogy mely államok óhajtják igazán a békés kibontakozást ebből az igen nehéz kérdésből.

Már több alkalommal megemlékeztünk azokról a komoly fáradozásokról, amelyekkel az angol kormány igyekezett az elmentéket kiegyenlíteni. Legutóbb pedig számot adtunk a legújabb angol kibontakozási tervről s arról, hogy ezt mind a francia, mind a német, mind az olasz kiküldöttek elfogadták s csak a részletek megvitatása maradt volna még hátra ezeknek az államoknak szempontjából. Ennek ellenére nem lehetett az angol terv alapján sem megteremteni a be nem avatkozás végleges módját, mert a szovjet megbízottja semmiképen nem akart hozzájárulni ahhoz, hogy a nemzeti kormányt — ha súlyos korlátozásokkal is — hadviselő félnek ismerjék el s ezenkívül a külföldi önkéntesek közé kívánta sorozni a marokkói arabokat is, akik mint spanyol alattvalók küzdenek a Franco tábornok csapataiban s akiket ezért külföldi önkénteseknek nem lehet tekinteni. Világosan látszik ezekből, hogy a szovjet el akarja gáncsolni a megegyezéssel való rendezést s ennek a szándékának sikerülnie is kell, mert a be nem avatkozási bizottság csak egyhangú határozattal dönthet.

Ilyenformán a kérdés megnyugtató megoldásáról ez idő szerint nem lehet szó. De

nem valószínű az sem, hogy a szovjetnek sikerüljön megvalósítania titkos célját: azt, hogy a spanyol belháború címén felborítsa Európa békéjét. Az angol kormány ugyanis mind határozottabban törekszik arra, hogy a szovjet kikapcsolásával teremtsen meg az európai államok együttműködését. Erről azonban következő cikkünkben számolunk be részletesebben.

Chamberlain levele. Az angol miniszterelnök levelet intézett Mussolini olasz miniszterelnöknek. Ez a hét legnagyobb jelentőségű külpolitikai eseménye. Ezt a levelet már előkészítette Eden angol külügyminiszter múlt heti s lapunkban már ismertetett beszéde Olaszország Földközi tengeri érdekeinek elismeréséről s arról, hogy ezeket Anglia — saját jogai fenntartása mellett — nem akarja érinteni. Már megemlékeztünk arról a meglepédekről, amit Edennek ez a nyilatkozata Olaszországban keltett s arról, hogy ennek folytán az olasz újságok felhagytak Anglia támadásával. Ez után következett Chamberlain mostani levele, bizonyára előre kigondolt jó terv szerint, ennek megfelelő jó eredménnyel. A levél tartalma természetesen ismeretlen. De megbízható vélemények szerint két dologról van benne szó. Az egyik az angol-olasz régi jó viszony helyreállítása, a másik pedig Európa igaz békéjének rendezése egy újabb locarnói megállapodással. Az bizonyos, hogy Olaszország az így kezdeményezett tényálláshoz hozzá fog járulni, Németország pedig örömmel fogadja azt, hiszen amugy is már régóta jó viszonyban van Angliával. Viszont valószínű, hogy

Franciaország is helyesli az angol tervet, mert lehetetlen, hogy a két ország közti szoros barátság mellett a francia kormány ne tudott volna előre a Chamberlain levéléről. Ha pedig tudott és hozzájárult, ez azt bizonyítja, hogy már nem kívánja fentartani szoros kapcsolatait a szovjettel. Ezért komoly reménységgel lehet várni az európai feszültség általános enyhülését.

A keleti hadszínterről. Izgalmas katonai felvonulások és összecsapások után megint csend van Kínában. A kínai csapatok kiűritették Pekinget — bizonyosan azért, hogy ősi szent városukat megkímélik a háború pusztításaitól. A japáni csapatok pedig bevonultak a városba, de nem vették birtokba s meghagyták kínai igazgatás alatt. Tiencsinben komolyabb harcok voltak, a japáni csapatok győzelmével, de további lépések nem történtek s Japán a maga részéről az ügyet már befejezettnek tekinti. — A helyzetnek azonban még mindig vannak homályos pontjai. Az a hír ugyanis, hogy a szovjet bele kíván avatkozni a vitába „Kína védelmére“, nagy csapatokat vont össze a kínai határon. Blücher orosz főparancsnok pedig állítólag repülőgépen Nankingba utazott. Ezek a hírek nem hitelesek, de lehet, hogy van alapjuk s ezért a keleti helyzetet még mindig fenyegetőnek kell tartani.

Itt említjük meg, hogy Tiencsinben japáni csapatok rálöttek az ott állomásozó francia csapatokra. Az esetnek azonban nem lett következménye, mert a japáni parancsnok ünnepélyesen bocsánatot kért a tévedésért.

Panaszainkat tárgyalta a Magyar Párt vezetősége.

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja együttes ülést tartott, amelyen a magyarság időszerű bajainak kérdéseit tárgyalták le. Az ülésen dr. gr. Bethlen György elnöklété alatt a pártvezetőségnek és a parlamenti csoportnak csaknem minden tagja résztvett. A gyűlésen megállapították a Sepsiszentgyörgyön tartandó nagygyűlés tárgysorozatát és minden olyan sérelmet és időszerű kérdést behatóan megvitattak, amely a magyar kisebbséget érdekli. A párt elnöksége a gyűlésről a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja folyó hó 8-án együttes ülést tartott, melyen a szeptember 4-én, Sepsiszentgyörgyön megírtandó nagygyűlés programját készítette elő. Megállapította az ülés a kisebbségi, közgazdasági és közművelődési szakosztályok ülésének anyagát is, amely kiterjed a magyarságot érintő összes időszerű ügyekre.

A szakosztályok, mint eddig is, a nagygyűlést megelőző napon fogják Sepsiszentgyörgyön üléseiket megtartani.

Foglalkozott az ülés az eddig lezárt megyei tanácsválasztásokkal és a legnagyobb megütközéssel ítélte el azokat az erőszakos eszközöket, amelyekkel a hatósági közegek a választók szabad akaratának megnyilatkozását még soha nem tapasztalt módon akadályozták meg. Csendőrszurony, fegyverhasználat nem egy helyen dolgozott, nem is beszélve arról, hogy egyes községeket járvány címén lezártak, a szavazókat nem engedték a faluból kimenni, sőt olyan eset is volt, hogy csak a Szamos átuszása árán jutottak el a magyar szavazók, úgy, ahogy, a szavazás színhelyére.

Igy történhetett meg, hogy olyan törvényhatóságokban, hol a magyarok igen jelentékeny számban laknak és ahol eddig a megyei tanácsokban mindig megfelelő képviseléssel részt vehettek, most egyetlen sem jutott be. Ezek az erőszakosságok azonban még fokozottabban kíváncsol-

ták egybe a magyarságot, amely még testi épségének veszélyeztetésével is igyekezett eleget tenni kötelességének. Illesse hála és köszönet ezeket egyenként és összesen.

Tiltakozását fejezte ki az ülés az ellen a hihetetlennek látszó tilalom ellen, amely a lelkészeket általában a politikában való részvételtől, tehát politikai jogainak gyakorlásától igyekszik eltiltani. A kormány ugyanis az utóbbi idők jelenségeitől indítva, eltiltotta a lelkészeket a szélsőséges politikai agitációktól. Ezt a rendelkezést az alantas közegek úgy értelmezik, hogy az egyes lelkészekről írásbeli nyilatkozatot vesznek arról, hogy semmiféle politikai tevékenységet nem fejtenek ki. Megállapította az elnöki tanács, hogy ez az intézkedés az alkotmányba ütközik, mert senki politikai jogának gyakorlásától el nem tiltható, illetve ebben csak bírói ítélettel korlátozható.

Sajnálattal állapítja meg az elnöki tanács, hogy a rokkant nyugdíjasok felülvizsgálata alkalmával nyilvánvaló tévedések következtében azok, kik eddig egészben vagy részben rokkantaknak voltak nyilvánítva, munkaképeseknek minősítették, a rokkant igazolványukat tőlük az előjáró hatóságok bevonták és ezáltal az önhibájuk nélkül nyomorékok rokkant nyugdíjuktól megfosztattak. Az elnöki tanács megbizta a parlamenti csoportot, hogy illetékes helyen járjon közbe, hogy újabb felülvizsgálat alá bocsáttassanak és az esetleges szakértői tévedések orvosoltassanak.

A jelentésből megállapítható, hogy pártunk vezetősége nagy körültekintéssel és lelkiismeretes gondossággal foglalkozik mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a magyar kisebbséget érdeklik. Örömmel kell továbbá megállapítanunk azt a tény is, hogy a pártközpont vidéki tagjai egyhanguan arról biztosították a központi pártvezetőséget, hogy a romániai magyar kisebbséget nem lehet eltántorítani az Országos Magyar Párttól. Minden magyar ember hűen és teljes bizalommal eltelve áll a Magyar Párt mellett.

Bacillus háboru. A spanyol nemzeti csapatok elfogtak két franciát, akiket bacillusokkal akartak járványt előidézni a nemzeti csapatok között. A két foglyot a hadbiróság halálra ítélte és ki is végezték őket. A gyalázatos tervet, amint írják, egy „idegen nagyhatalom” agyalta ki s a két francia közül az egyik — orosz volt.

Tüntetés Észak-Irországhban. VI. György király feleségével együtt látogatást tett Irország Angliához tartozó részének fővárosában, Belfortban. Ez ellen a látogatás ellen az Ir nemzetiek többszörös robbantással tüntettek. Áldozata nem lett a robbantásoknak, az ir köztársaság elnöke: De Valera pedig nagyon elítélte a céltalan és okatlan tüntetést.

Öntözőművek Magyarországon. Többször irtunk a magyar kormánynak arról a tervéről, hogy a magyar alföldet öntöző berendezéssel látja el, hogy így segítsen a csapadék hiányán. Ennek a hosszú időre terjedő munkának vezetésére kormánybiztosul Kállay Miklós volt földművelésügyi minisztert neveztek ki. A munka a békésszentandrás duzzasztó gátak építésével már megis kezdődött a Körösön, sok munkát adva a kubikusoknak.

IPAROSOK FIGYELMÉBE!

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10 nagy oldalon. - Előfizetési ára negyedévi 75 lei. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól:
Arad, Str. Brailanu 18.
Iparos-Ofthon.

Belpolitikai hírek

Ellentétes hírek. A Tatarescu kormány távozásának időpontjáról nagyon ellentétes hírek vannak forgalomban. Károly király Ő felsége hazaérkezésének küszöbén a kormány vezető tagjai állandóan megbeszéléseket folytattak a kormány jövő helyzetére vonatkozólag. Az állandó tanácskozásokból és abból, hogy Incuiet belügyminiszter, a miniszterelnök helyettese szerint rövidesen kiírják a választásokat, arra következtetnek, hogy a kormányválság a legrövidebb idő alatt be fog következni. A liberálisok hirdetik, hogy Őfelsége ismétellen a Tatarescu kormányt fogja kormányzással megbizni. Az ellenzéki politikusok természetesen azt állítják, hogy szó sem lehet arról, hogy megint Tatarescu kapjon megbízást kormányalakításra.

Mi történt Párisban? A román politikusok külföldről kezdenek hazaszállingózni. A politikusok külföldi utazásával kapcsolatban nagy érdeklődéssel tárgyalják az esetet, hogy a nemzeti parasztpárt vezető politikusai, Maniu, Titulescu, Madgearu és Franasovici Párisban fontos tanácskozásokat tartottak. Madgearu a francia kormány elnökénél is volt kihallgatáson.

Tovább tart a liberális párt belső ellentéte. A kormányzó párt két csoportja között az ellentétek újból kiélesedtek. Az ellenzéki pártok megítélése szerint ez az ellentét nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy ne a liberális-párt kapjon megbízást kormányalakításra.

Ismét kísért a nemzeti munkavédelmi törvény. Bucuresti-i

híradások szerint a nemzeti munkavédelmi törvényt Őfelsége hazaérkezése után kihirdetik. Hír szerint a törvényt Őfelsége rövidesen aláírja.

Visszavonul Lepadatu a politikai tevékenységtől. A kormányzó, liberális párt legfőbb erdélyi megbizottja, Lepadatu bejelentette Tatarescu miniszterelnöknek, hogy visszavonul a politikai szerepléstől. Lepadatu volt a liberális párt legnagyobb erőssége Erdélyben. Az ő kezében futottak össze a liberális párt erdélyi ügyei. Tatarescu miniszterelnök igyekezett Lepadatut lebeszélni szándékáról, azonban nem sikerült elhárításának megmáskítására birni.

Fizetik a belföldi tartozásokat. A kormány minisztertanácsán döntött az állam augusztusi kiadásairól. A minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint a rendes havi kiadásokon kívül az állam tartozásainak fizetésére 106 millió lejt utaltak ki.

Politikai tanácskozás a tengerparton. A Constanca közelében levő Eforia fürdőhelyen több politikus tölti szabadságát. Közelebről a különböző pártok politikusai bizalmas megbeszélést tartottak. A megbeszélésen résztvett dr. Pop Valér igazságügyminiszter, Tilea Viorel Vajda legbizalmasabb embere és Valcovici a Jorga kormány volt közlekedésügyi minisztere. A „Tempo” című Bucuresti-i ujság szerint a megbeszélésen a kormányutódlás kérdése került szóba.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Brandsch úr balkeze.

A magyarországi lapok nagy felháborodással tiltakoztak egy Nagyszébenben megjelenő „Volk im Osten“ című szász lap durva, magyarellenes támadása ellen. Ez a német lap eddig ismeretlen volt előttünk, mert soha még a nevét se hallottuk. Szerkesztője mutatványszámot sem küldött az erdélyi magyar lapoknak, amelyek sorsközösségben működnek a hetenként egyszer megjelenő német lapocskával. A lap merész lendülettel a magyarországi kisebbségi politika ellen intéz izgága támadást s felpanaszolja, hogy Magyarországon a német kisebbségeket, a svábokat elnyomják. Nekünk épen ellenkező a véleményünk, mert nemcsak most, hanem mindig dédelgetett kedvencek voltak a svábok és a németek Magyarországon. Sőt, épen a törzsgyökeres magyarság hánytorgatja ma is fel azt, hogy bizony Magyarországon nemcsak állami, hanem közigazgatási, közoktatásügyi s minden más vezető állásban nagyon sok a sváb.

Vajjon mi lehetett mégis az oka a heti lapocskának, hogy éles és durva támadást intézzen különszámában a magyarországi kisebbségi politika ellen?!

Megadjuk rá rövidesen a választ. A német lapocska hátamögött Brandsch Rudolf áll. Ki ne ismerné Brandsch urat, aki egész politikai tervét és célkitűzését arra

építette fel, hogy szidja a magyarokat. Már pedig nálunk szidni a magyarokat olyan erény, amiért politikai sarzsi jár és kisebbségi államtitkárságokat kapnak az emberek. Brandsch urnak, aki az itt élő németektől és szászoktól is állandóan külön utakon járt, államtitkárságot adtak, habár politikai küzdővonala sohasem haladt egy sikon Hans Otto Roht-al, Muth Gáspárral, vagy más olyan komoly szász vagy sváb vezetőférfiével, aki elsősorban népe érdekeiért harcol. Brandsch ur és lapocskája csak akkor sütheti meg politikai pecsenyéjét, ha szidja a magyarságot s bírálja a magyarországi, kisebbségi politikát.

Vajjon Brandsch ur és a lapja miért nem foglalkozik a romániai szászok és svábok sérelmeivel, miért megy a szomszédba — kákán csomót keresni?

Mi erre is válaszolunk. Az itteni kisebbségi harc meglehetősen veszélyes és aki az itteni sérelmeket tárja fel, annak a kormány nem ad államtitkárságot. Már pedig Brandsch urnak fontosabb a politikai koncepció és az államtitkársági rang, mint az itt élő svábok és szászok érdeke. Különbösen Brandsch urnak figyelmébe ajánljuk, hogy legutóbb a brassói szászok a magyarokkal közösen vettek részt a választási küzdelemben s közösen tettek panaszt választási visszaélések miatt. Erről adjon ki külön számot Brandsch ur magyarellenes lapocskája!

(— s)

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kedvezményes díjjal együtt **80** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

Hírek

Teljesen felgyógyult Mária királyné. Mária anyakirályné hónapokig tartó betegségéből teljesen felgyógyult. Mária királyné sétákat tesz a sinajai kastély parkjában és naponta kikocsikázik. Az anyakirályné valószínűleg törzsvári kastélyába költözik üdülésre.

Forgalomba kerültek az új ezerlejesek. A Nemzeti Bank által kibocsátott új ezerlejesek forgalomba kerültek. — Az új ezerlejesek mellett forgalomban maradnak a régi ezerlejesek is. Az új ezer lejes alapszíne zöld árnyalatu, amelyet piros és kávébarna kép díszít. Az ezerlejesek Grigorescu festőművész képei után készültek és rajtuk a művész aláírása is látható.

Szaporítja az autóbuszok számát a vasut. Az államvasuti autóbusz-társaság ezer darab új autóbust rendelt meg, hogy az egész országot behálózza autóbusz járatokkal. Száz autóbusz a legrövidebb idő alatt forgalomba kerül.

Magyarországra szállítják Gyóni Géza hamvait. A szibériai hadifogságban elhunyt katonaköltőnek, Gyóni Gézának hamvait Magyarországra szállítják. A magyar képviselőházban a képviselők egyhangulag elhatározták, hogy lemondanak illetményeik egyrészéről, hogy az összeggel elősegítsék Gyóni hamvainak hazaszállítását.

Mindenfelé vérhasjárványok vannak. Erdély nagyon sok vidékén veszedelmes méreteket öltött a vérhasjárvány. Vigyázni kell tehát a nyersgyümölcs fogyasztása közben. *Pizkos, romlott, vagy éretlen gyümölcsöt nem szabad enni!*

Beszterce mellett lezuhant a szovjet személyszállító repülőgép. Beszterce közelében súlyos repülőgép szerencsétlenség történt. Az Oroszország és Franciaország között közlekedő repülőgép Besztercétől nem messze lezuhant. A szerencsétlenség hírére a kolozsvári repülőtérrel tudatták legelőször, ahova a gépnek meg kellett volna érkeznie. A gép négy utasa és két vezetője meghalt.

Bűnügyi zárlat alá helyezték a szilágysági pénzhamisítók vagyonaát. Közöltük lapunkban, hogy Szilágymegyében nagyarányú pénzhamisítást fedeztek fel és hogy a tetteseket letartóztatták. Közlebről egy bukaresti vizsgálóbíró érkezett Zilahra, aki a vizsgálati fogságban levő pénzhamisítók minden ingó és ingatlan vagyonaát bűnügyi zárlat alá vette.

Vasut épül a szurduki szorosban. A Zsilvölgyében nagyarányú vasutépítési munkálatba kezdtek. 29 kilométer hosszú új vasuti vonalat építenek. A vasuti vonal építésének munkáinál több, mint ezer munkás kap állandó alkalmaztatást. A vasuti vonal 3 év alatt fog elkészülni.

Súlyos repülőgép szerencsétlenségek. Közlebről két nagyobb méretű repülőszerencsétlenség történt. Kairó közelében egy utasszállító gép kigyulladt és elégett. Kilenc ember halt meg. Svédország partvidékén egy repülőgép a tengerbe zuhant. Öt ember halt meg.

Félmillió lej elárverezett csikóbőrökért. A hosszumezői vasuti állomáson a vámhatóságok egy vagon kukoricában 600 darab csikóbőrt találtak. Ilyen módon akarták a csikóbőröket átcsempészni a hatá-

ron. A csempészést észrevették és a csikóbőröket elkobozták. A 600 darab csikóbőrt egy már-marosszigeti kereskedő 610 ezer lejért vette meg.

Tűz egy kiránduló hajón. Egy amerikai kiránduló hajón tűz támadt. A tűz nagy gyorsasággal terjedt a hajón. A hajó utasai közül huszan meghaltak.

Magyar cigányok külföldön. Kosáry Emma, budapesti színművész nő cigányzenekart szervez és külföldi magyarnóta körútra indul.

Szesz-ellenes egyesületeket állítanak fel. Az egészségügyi minisztérium elrendelte, hogy minden községben szesz-ellenes egyesületeket kell felállítani. A rendelet előírja, hogy az egyesületek milyen tisztviselőket válasszanak. A rendelet végrehajtását a vármegyei prefektusok fogják ellenőrizni.

Robbanást okozott a fejmosásra használt petroleum. A belényesi rendőrség két szolgálója a rendőrség épületében petróleummal fejmosást rendezett. Közben cigarettáztak. A cigaretta tüztől a petroleum felrobbant. A tűz gyorsan terjedt és a rendőrség épületének tetőzete teljesen leégett. A két szolgáló különös véletlen folytán teljesen sértetlen maradt.

Egy magyar származású esikagói ballerina rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket írt a Délibáb új számában Sanghái vendégszerepléséről. A Délibáb ezuttal is nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos darabot, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több, mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

Szigorítják a konverziós törvényt!

A konverziós törvénnyel kapcsolatosan lelkiismeretlen emberek, sokszor kortesfogásképpen, azt hirdették, hogy a kormány a törvényt enyhíteni fogja. Ezeknek a híreknek a hatása alatt nagyon sok adós elmulasztotta az esedékes részletek befizetését, vagy pedig késedelmesen teljesítette a befizetést, amiért a hitelező pénzintézettel gyűlt meg a baja.

Lapunk szerkesztőségéhez nagyon sokan fordultak tanácsért, hogy a konverziós adósságuk fizetése ügyében mit tegyenek. Mi minden esetben arra az egyedül helyes álláspontra helyezkedtünk, hogy a konverziós törvény minden rendelkezését pontosan tartsák be. Ennek az álláspontunknak

helyességét mindenben igazolják a legutóbbi hírek. Bucuresti-i értesülések szerint ugyanis az igazságügyi minisztériumban értekezletet tartottak, amelyen a konverziós törvény módosításainak lehetőségét tanulmányozták. A terv szerint a bíróságoknak meg akarják adni a jogot arra, hogy rövid úton és szigorúan végrehajthassák az 1934-es falusi és városi adósságokra vonatkozó törvényt. A jövőben nem adnak a konverziós adósságoknak kegyelmi időt, hanem hogyha elmulasztották két részlet fizetését, azonnal kényszervégrehajtást alkalmaznak a hitelezők az ilyen konverziós adósságok ellen. Nagyon sok olyan konverziós adós van, aki a hitelezőktől az

esedékes részletek fizetésének elhalasztását kéri. Az új módosító javaslat szerint kizárólag a bíróságok hatáskörébe tartoznak az ilyen kérések mérlegelése. A módosító javaslat királyi rendelet formájában jelenne meg és az igazságügyminisztérium már ki is kérte a kérdésben a pénzügyminisztérium véleményét.

A Kormánynak ez az intézkedése szakértők szerint azért szükséges, mert a belföldi hiteléletet csak akkor lehet fellendíteni, hogyha az adósok fizetőképessége megjavul. Mint-hogy az adósok részéről ennek önként nem mutatkozik jele, a kormány kénytelen törvénnyel beleszólni a hitelélet szabályozásába.

Óriási vasuti szerencsétlenség történt Páris közelében. Páris közelében egy vonat hibás váltóállítást következtében kisiklott. Több vasuti kocsi teljesen összetört. A szerencsétlenségnek 28 halálos áldozata van.

Beomlott a tehrgioli kikötőhid. A Fekete-tenger partján fekvő Tehrgioli tengeri fürdőn nagy szerencsétlenség történt. A kikötőhid cölöpei meglazultak és a hid összeomlott. A szerencsétlenség alkalmával nagyon sokan megsebesültek.

Oroszlánok vérengzése. Gronau, németországi városban három orosz kitért ketrecéből. Az oroszok a cirkusz állatai közül egy lovat és egy szamarat felfaltak. Két orosz kitértet elöltek, egyet sikerült élve elfogni.

Pusztít a trópus fekély. Madagaszkárból Kokinkinába vezényelt francia katonaság nem szállhatott hajóra mert, 6000 katonából 700 trópusi fekélyes volt. A forró égőv. szörnyű betegségeiről közöl érdekes ismereteket a Tolnai Világlapja legújabb száma, amely még a brémai mumiák titkáról, a halál völgyéről, a kaucsukfák elterjedéséről és a nemzetközi szélhámosok ravasz fogásairól közöl rendkívül érdekesítő riportot. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül kitűnő folytatásos regényt és több, mint száz pompás képet talál az olvasó a nagyszerű képsorozatban.

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Földmunkások szerencsétlensége. A magyarországi Szegvár közelében súlyos munkás-szerencsétlenség történt. Egy homokbánya beszakadt és 18 munkást eltemetett. A munkások közül egy meghalt kettő életveszélyesen, a többiek könnyebben megsebesültek.

Súlyos szerencsétlenséget okozott a felrobbant kárbidlámpa. A felsőbányai bányában Kerekes Sándor bánya-munkás kárbidlámpája felrobbant. A kicsapó láng arcát teljesen elégette, egyik szeme kiégett. Kolozsvárra szállították gyógykezelés végett.

Kun Bélát nem végezték ki — de letartóztatták. A magyarországi vörösuralom vezérének néhány héttel ezelőtt halálhírért költözték. Állítólag a szovjet vezetősége kivégeztette volna. A hír nem bizonyult valósnak. — Kun Béla él, azonban különböző szabálytalanságok és csalások miatt minden rangjától megfosztották. — Ezután egy könyvkereskedésben szolgált, majd letartóztatták. Így érte utol a végzet Magyarországon egykor vérszomjas zsarnokát.

Megjelent a „Népegészségügyi Szemle.” A Marosvásárhelyen megjelenő és dr. Schmidt Béla által szerkesztett Népegészségügyi Szemle augusztusi száma sok időszerű cikket tartalmaz. A folyóirat könnyen érthető formában tárgyalja a mindennapi élet egészségügyi kérdéseit és ezért mindenki által haszonnal olvasható. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz. Címe: Marosvásárhely—Târgu-Mureş, Str. Mihai Eminescu 4.

Augusztus 15-én jár le az adófizetési kedvezmény. A pénzügyminiszter rendelete kö-

vetkeztében augusztus 15-ig öt-százalékos adókedvezménnyel lehet befizetni az esedékes évnegyedi adót. Felhívjuk előfizetőink figyelmét arra, hogy használják ki az adófizetési kedvezményt.

Nagy tüzek voltak az Ókirályságban. Gauani és Perisoru ókirályságbeli községekben óriási tüzek pusztítottak. Az első községben 14, a másodikban 80 gazda vagyonát semmisítette meg a tűzvész. A veszedelmet játszadozó gyermekek és rosszindulatu gyújtogatás okozta.

Román iskolák Albániában. Az albán kormány az eddigi két román tannyelvű iskola mellett újabb 5 román iskolát állít fel. A hét román iskolában 500 román gyermek fog tanulni.

Kivégzés mérges gázzal. Litvániában a fenálló törvények értelmében a halálra ítélteteket mérges gázzal végzik ki. Az első kivégzés közelebbről történt meg a Kovno közelében levő katonai erőd gázkamrájában. — Egy ötszörös rablógyilkost végeztek ki.

Vasúti szerencsétlenség Csehszlovákiában. A csehszlovákiai Kastonau állomáson egy mozdonny beleszaladt az előtte álló személyvonatba. A szerencsétlenség alkalmával 20 ember megsebesült.

Nagy vihar vonult el Galac felett. Galac vidékén példátlan erejű vihar pusztított. Az utcákra délután 4 órakor olyan sötétség borult, hogy a lámpákat fel kellett gyújtani. A felhőszakadás következtében a város alacsonyabban fekvő részeit árvíz öntötte el. A szélvihar fákat és távbeszélő póznákat csavart ki. A város környékén a földeket a jég verte el. Minthogy azon a vidéken az aratás befejeződött, a kár a szőlőket és gyümölcsösöket, továbbá a kukoricaföldeket sújtotta.

Megjelent az „Egészség” elmű folyóirat. Dr. Normand által szerkesztett „Egészség” című folyóirat gazdag tartalommal jelent meg. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatal útján, melynek címe: Kolozsvár-Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 56.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimbora

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli tiszta gyapjú valódi **Homespune** úri és női szöveteket

DOMBRIA

házi szövetek Cluj, átköltözött Str. Regina Maria 4 sz. alá. Bejárat Str. Bratianu 19. felől is. Nagyon fegyelmezett úri és női minden munkára vállalkoznak, szövés tanulásra elvállaltatnak.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan termeljük a rozst?

A rozsz olyan földeken és olyan elővetemény után is sikerül, ahol a buza nem terem meg; például agyagos talajon buza, vagy zab elővetemény után is természetesen kivesz a rozst. Ezek a földek is adhatnak kielégítő rozstermést, ha a talajmunkát kellőképpen elvégezzük.

A kisgazdánál gyakori, hogy a vetésforgóban a rozsa a trágyázástól legtávolabb jut. És még a sovány, kihasznált földek talajművelését is rosszul, vagy hiányosan végezzük. Nem egyszer áll a buza- vagy zabtarló felszántatlanul augusztus végéig, vagy szeptember elejéig és a rozst csak szeptember végén, október elején, vagy ami a legrosszabb, novemberben vetik. Az ősszel fejlődő, bokrosodó rozsz így gyengén megy a télbe, tavasszal a ritka gabonát kiveri a gyom és sok esetben alig fizeti meg a vetőmagot és a munkát. Pedig ha természetesen helyesen járunk el, a rozsz is hálásan fizet. Nem egyszer arathatunk buza után is kat. holdanint 40–50 kereszt rozstot (tehát temérdek zalmát), amely megadja a 12–14 q magot is.

A legnagyobb hibát akkor követjük el a rozsz talaja előkészítésénél, ha a buza- vagy zabtarlót aratás után nem buktatjuk le. A bebuktatott tarlót nyomban erősen boronáljuk meg és ha a talaj úgy kívánja, hengerezzük is, hogy minél előbb beérjen a föld. Augusztus közepén a földet már keverhetjük. Ha van elég fogaterő, hogy három szántást adjunk, a keverőszántás közepes mélyégű legyen, utána ismét boronálunk, hengerezzük. Szeptember első felében mélyszántást adunk; ez 1–2 hétig álljon vetetlenül, hogy melegedjen, rokkanjon a föld. Ez idő alatt még rengeteg gyommag kicsirázik és a vetési munkálatok során megsemmisül. Ha pedig csak két szántásba vethetjük a rozstot, akkor a vetőszántást már augusztus végén is elvégezhetjük, s ha nem hantos a talaj, boronálás nélkül hagyjuk 1–2 hétig, majd kis eső után megboronálva, ismét 1–2 hétig pihentetjük. Így is sok gyommag kikel

és elpusztul a boronálásokkal és igen finom rozsvetőágyat nyerünk.

Pár éve a véletlen úgy hozta, hogy szomszédommal akaratlanul kísérletezést állítottunk be a rozszsal. Ő is, én is egyformán buzatarlót készítettünk elő rozsz alá. A különbség csak az volt a bemunkálásnál, hogy szomszédom a vetőszántásba azonnal vetett, én pedig jó két héttel előbbre megszántott földbe vetettem. Igaz, hogy szántásom boronálás nélkül állt és eső nem érte, így vetéskor hantosabb lett, mint az ő friss szántása, de aratáskor az ő aratója mérgeződött, hogy miért nem olyan szép tiszta a rozsz, mint az enyém, miért van az övében lencse, borsó, hiszen a földeket csak egy tenyérnyi meszgye választja el. Gazdatársam maga is töprengött, hogy a vetéskor jobbnak látszó, a magot is jól befogadó puha, apróra munkált föld miért adott rosszabb termést mint az enyém.

A rozszok kipusztulása is általános a kisgazdák földjein. A géppel vetett rozszban is olyan nagy hiányok mutatkoznak tavaszra, mint egy ponyva. A hibát keresve azt állapítottuk meg, hogy a mélyen szántott tarlót vetőre ismét mélyen szántották úgy, hogy a tavalyi tarló mind felül került, ez okozta a férgek elszaporodását, amelyek még csirájában kiették a rozstot.

Azzal is igen ártunk a rozsznak, ha tavasszal boronáljuk. Nem lehet a rozstot úgy kezelni, mint a buzát. Sokan a rozstot tavasszal azért boronáljuk, mert lóheremagot vetnek a rozszra. A boronálás pedig helytelen. Ha a föld hantos és porhanyó, inkább alkalmazzunk fogas- vagy síma hengert, vagy egyiket sem, azért a lóheremag mégis kikel.

Azt tapasztaltam, hogy a tulságosan tömődött föld sem felel meg rozsz alá. Egyyszer igen jó, puha földet szántottam vetőre rozsz alá. Amint a föld fele föl volt szántva, azonnal erős záporosót kapott, amely lesuly-

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni
VÁROSDARABOK

kolta a talajt. Nem szántottam újból, mert a roznak ugyis tömődött föld kell és a ké-
őbb szántottal egyszerre elvettem. Bizony
az esőtől agyoncsépett földön vékony lett a
szár és apró a kalász. Tehát az ilyen földet
ismét fel kell porhanyítani, vagy se-
kélyen fel kell szántani.

Ujabban fél istállótrágyát adok rozs
alá. A rozs ezt igen meghálálja. Különösen
az erőszalmájú német rozs terem igen jól
ilyen földben. Féltrágyát adok a rozs alá
azért is, mert a rozs után zabosbükönnyet ve-

tek és a bükönny, valamint az azt követő
buza így jól sikerül.

Nagy jelentősége van a rozs alá adott
trágyának ott, ahol rozs után kölest vetünk.
Igy ugyanis nem kell a trágyázás miatt a
kölesvetéssel késlekedni és a köles így jobb
magtermést ad, mintha friss trágyába ke-
rülne. Ezzel az eljárással nem egyszer annyi
mázsa kölest arattam, mint amennyi rozsot
termett a föld. A köles után féltrágyába ta-
vaszi kapás vagy zabosbükönny kerül.

Kövér Lajos, kispazda

A szőlőragya még most is árthat!

A ragya a fűrtöket -- ha az
ldő esős, meleg -- fejlettebb
korukban is megtámadhatja,
amikor a bogyók már csak-
nem teljesen kifejlődtek, sőt
rsendülni kezdenek. Ilyenkor
azonban a gomba fonalai a zöld
kocsányon keresztül, a bogyó
szárától kiindulólág hatolnak
be a bogyó belsejébe, aminek
következtében azután a bogyók
a tövüktől kezdve megbarnul-
nak, kékesszürkék, majd ólom-
szürkék lesznek, megráncosod-
nak, dohányzacskószerűen ősz-
szeesnek. Ezt a jelenséget hív-
ják sokfelé „börrothadásnak“
(bár ez hibás elnevezés!) A vas-
tag bogyóhéjon keresztül a pe-
ronospóra nem tud kivirágoz-
ni s ezért nem ismerik fel so-
kan a baj igazi okát. A beteg
bogyók esős időben szétfoly-
nak, elrothadnak, száraz idő-
ben leperregnek, esetleg a fűrt
összeszáradva a tőkén marad.
Mivel a fertőzés a zöld kocsa-
nyon történik, permetezéskor
vagy porozáskor arra kell töre-
kedni, hogy a kocsányt jól von-
juk be védekező-anyaggal.

A gyümölcsfák átoltása alvószemzéssel.

Fiatalabb, átoltandó gyü-
mölcsfákon, ahol megfelelő
számu és jó állású, ujjnyivas-
tag, egyéves vessző vagy be-

érett hajtás áll rendelkezésre,
az átoltást ugyanolyan kilátá-
sokkal kísérhetjük meg őszi
alvószemzés útján, mint a ta-
vaszi oltásokkal. — Csupán a
fagyra érzékeny csontmagvuak-
nál forog fenn annak a lehető-
sége, hogy a hideg télen az ól-
mos eső miatt a szemzések ki-
fagynak. Ezt a kockázatot azon-
ban érdemes vállalni, mert ezek
a gyümölcsnemek amogy is ké-
nyesek az átoltásokkal szem-
ben. Gyakran esik meg, hogy a
nagy sebzések és nedvtorlódás
miatt az oltások helyén mézga-
folyás keletkezik. Mint említet-
tük az átszemzésre csak érett,
háját adó és megfelelő helyen
álló vesszők és hajtások alkal-
masak. — A szemzéseket csak
szeptember hó elején tanácsos
végrehajtani, különben egyik
másika kihajthat. Nem szabad
afra koronáját az átmetszéssel
egyidőben visszakurtítani, mert
a fában ezidőszert amogy is
fennálló második nedvkerítés
és a visszavágás során fellépő
nedvtorlódás miatt a szemek
kihajthatnak. Ez pedig a leg-
kevésbé sem kívánatos. Az ágak
visszavágását lombhullás után-
ra, vagy kora tavaszra hagy-
juk. Fiatalabb fákon, ha mód
van rá, úgy kell az átmetszést
végrehajtani, hogy minden ve-
zérnek megfelelően egy-egy sze-
met helyezünk a vesszőbe.

Megjelent a Mezőgazdaság
Szemle. A Mezőgazdaság
Szemle július és augusztus hó
napi, kettős száma rendkívüli
gazdag tartalommal, 24 oldalal-
tekintélyes füzet alakjában je-
lent meg. A folyóiratban érté-
kes cikkek foglalkoznak a gyü-
mölcsstermelés, a tarlótorés,
gabontarlók kihasználásánál
kérdéseivel. A nagyobb cikkek
mellett a legelőkről, a barom-
fiak takarmányozásáról és a
élősvi növényekről közöl cikke-
ket a folyóirat. Haladás és tar-
lózás rovataiban sok értékes é-
érdekes cikket talál nemcsak a
gazdálkodó és gyümölcsterme-
lő olvasó, hanem minden mű-
velt ember is. Ezekből a rovat-
tokból ki kell emelnünk a Mün-
chenben tartott gazdasági kiá-
lítás baromficsoportjáról szóló
cikket, amely a legalkalmasabb
baromfifajták kérdésével fog-
lalkozik. A folyóirat kérdés é-
felelet című rovatában sok
hasznos mindennapi kérdés ke-
rül megvitatásra. A folyóira-
havonta jelenik meg, előfizetés-
ára egy évre 80 lej. A megren-
delők forduljanak a folyóirat
kiadóhivatalához, Kolozsvár
Cluj, Str. Baron L. Pon 5 sz
alá.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et

Piaci hírek

Hogyan fog alakulni a buza ára?

A buza eladásával a gazdák ne siessenek. A termés eredmények ugyanis nem felelnek meg a várakozásnak és ennek következtében a buza ára állandóan drágul. — Minden valószínűség szerint a legrövidebb idő alatt el fogja érni a buza ára mázsánként nálunk is az 500 lej körüli árat.

Erdélyi lovak a japán-kínai háboruban.

Yaputan, japán ezredes nagyobb bizottsággal Romániába érkezett, hogy a japán hadsereg számára lovakat vásároljon. A japán lóvásárló bizottság a Bánáthban, Arad vidékén és Erdély jobb lovairól híres környékein fog a japán hadsereg számára lovakat vásárolni. A hír hatása alatt a lókereskedők lázasan szedik össze a jobb minőségű, használati lovakat. Ezért a lovak ára drágul.

Máramarosban drágul a takarmány és olcsulnak az állatok.

A nagy szárazság következtében Máramaros megyében nagyon rosszul sikerült a takarmánytermés. A gazdák már most igyekeznek megszabadulni felesleges állataiktól, mert a takarmány állandóan drágul és vásárolt takarmányon nem érdemes az állatokat kiteleltetni. A kereskedők kihasználják a gazdák helyzetét és olcsó áron vásárolják össze az eladó állatokat. Hír szerint a kormány is foglalkozott a máramarosi gazdaság súlyos helyzetével és állítólag a szövetségi központ után takarmánnyal fogja ellátni az inséges vidékeket.

Terményárak Temesváron.

Buza: 440—450, kukorica 300—310 lej mázsánként.

Nincs érdeklődés a nagybányai alma iránt.

Nagybánya vidékén nagyon szép almatermés van. A termés iránt azonban nincs érdeklődés. A külföldi vásárlók ugyanis, ugylátszik, az idén nem a Bánnyavidékről szerzik be gyümölcsszükségletüket.

A hivatalos jelentés szerint gyenge lesz a kukorica termés.

Erdély egyes vidékein, de különösen az Ókirályságban a szárazság miatt a kukorica nagyon rosszul fejlődött. Tekintettel arra, hogy a tavalyi kukoricatermés feleslegét csaknem teljesen kivitték az országból, a kormány számol azzal, hogy Romániában kukoricahiány lesz. A hivatalos megállapítások szerint 100—150 ezer vagon kukorica tartaléka kellene, hogy legyen az országnak, mert a lakosságnak több mint háromnegyed része a kukorica lisztet fogyasztja kenyérképpen. A kukorica gyenge termésének hírei következtében a kukorica ára drágulóban van.

Ipari rovat

Megszűnt a szatmári vagongyár.

A szatmári Unió vagongyár üzemét áthelyezte Brassóba. A gyár 1500 munkása és 110 hivatalnoka legnagyobb részt kenyér nélkül maradt. A vidék és a város közgazdasági életére nézve súlyos csapást jelent a vagongyárnak Brassóba való

helyezése. A munkások és a hivatalnokok ugyanis többszáz millió lejt költöttek évente. A gyár üzemének kiadásaiból is sok millióval részesült a környék és a város. A gyár megszűnése tehát valóságos csapást jelent Szatmárra és vidékére nézve.

Iparos tanoncokat keres a Kolozsvári Székely Társaság.

A működésének 11-ik évébe lépő Kolozsvári Székely Társaság új tisztikara az iparos tanoncok elhelyezésével fokozottabban kíván foglalkozni. Jelenleg el tud helyezni asztalos, fésűs, szücs és több cipész szakmát tanulni akaró székely fiút. Felkérjük mindazokat (első sorban a falvakon lakó lelkész és tanító urakat), akik ilyen érdemes és szegénysorsu fiukról tudnak, hogy azok neveit ajánlásaikkal együtt írásban jelentsek be a Kolozsvári Székely Társaságnak (Cal. Mareşal Foch 43.)

Szeptemberben lép életbe az iparosok és kiskereskedők könyvvezetési kötelezettsége. Az iparosok és kiskereskedők könyvvezetési kötelezettségének bevezetését újból elhalasztották. A harmadik határidő, amikor minden kisiparos és kiskereskedő meg kell, hogy kezdje a szabályszerű könyvvezetést, szeptember 15. Ettől a naptól kezdődőleg minden kisiparos és kiskereskedő vezessen rendes könyvet, mert a bélyegtörvényszigorú rendelkezéseket helyez kilátásba azok számára, akik nem tesznek eleget a törvény rendelkezéseinek.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Három, komoly barát.

Hitler, a német birodalom ismertnevű vezére ez év kezdetén egy nagyjelentőségű beszédet tartott, amely beszédnek a tartalmát a világ minden nagyobb lapjában ismertették. Volt azonban abban a beszédben egy olyan részlet, amelynek ismertetéséről a politikai lapok megfellebbeztek, pedig ez a részlet talán a legtöbbet mond az egyes emberek tanulsága számára.

Beszéde befejező részében egyéni életének belső alakulásáról emlékezett meg Hitler. Elmondotta, hogy jellemének kialakulásában három komoly barátja nevelő utmutatásának köszönheti a legtöbbet. Ifjúságomban — mondotta — a *szegénység*, a *szükség* volt az én oktató barátom, ez kísért és nevelt engem sok esztendőn keresztül erős munkára, az élet feladatainak komoly betöltésére. Amikor a nagy háború véget ért, akkor a népem összeomlása felett érzett mély *fájdalom* vette át, mint második barát, nevelésemet és jelölte ki életutamat. Négy év óta megtanultam ismerni harmadik barátomat, a *gondot*, az *aggódmalmat*, az én vezetésemre bizott nép és birodalom sorsa miatt. Ez utóbbi komoly barátom, bizonyára sohasem hagy el engem, végig fog kísérni egész életemben.

A szegénység, a népe sorsát átérző fájdalom, a jövő miatti aggodalom, ime ez a három komoly barát formálta ki ennek a kétségtelenül jelentős férfiaknak életét. Érdemes megjegyezni ezt a vallomást. Minden ember megtanulhatja belőle, hogy az életnek áldásosan alakító erői lesznek a tapasztalt nehézségek, gondok, fájdalmak, ha meg tudjuk érteni E komoly tanítómestereknek leckéjét. Nem szabad azért soha sem gyáván visszariadni az élet nehézségeitől, de szükséges bátran és határozottan szembenézni az élet komoly feladataival.

A jeles skót pap, Webster Macdonald, mikor megtudta, hogy a fiatal református lelkész, Babos Sándor, elhatározta,

hogy misszionárius lesz, levelet írt neki és levelében kendőzés nélkül, őszintén föltárta azokat a komoly veszedelmeket és nehézségeket, amelyekkel misszionáriusi feladatának betöltése közben találkozhatik. Nem volt biztató a kép, amelyet Babos elé tárt ez a komoly férfiú. Nyíltan megírta Babos Sándornak, hogy sokat kell tanulnia, sok csalódással, esetleg súlyos veszedelmekkel is találkozhatik. Azonban levelét e jellemző biztatással fejezte be: Nem azért tártam föl a nehézségeket, hogy visszariadjon azoktól, hanem azért, hogy megerősítem elhatározásában és szívébe írjam a meggyőződést, hogy könnyű dolgokra nem érdemes, ellenkezőleg, csak nehéz feladatokra érdemes vállalkozni.

Ugy gondolom, hogy ez a biztatás komoly tanulságokat rejt magában minden ember számára. Különösen érdemes e gondolatokat a mi ifjúságunknak szívébe vésni.

Mi nem biztathatjuk ifjúságunkat a könnyű, haladásos élet kilátásaival. Őszintén meg kell mondanunk, hogy sok gond, nehézséggel fognak találkozni, azonban ha megértik annak a három komoly barátának, amelyről Hitler is megemlékezett, figyelmeztetését, akkor tapasztalni fogják, hogy az élet nehézségei jellemüket megtisztító, megáldó erőforrásokká változhatnak át számukra.

Mi legfennebb még csak azt tesszük ehhez, hogy a gond, a szükség, a népe sorsa felett érzett fájdalomtól levont leckének igazi áldása csak akkor bontakozik ki az életből, ha mind e tanulságokat a legnagyobb tanítómesternek, a Krisztusnak lelke szerint, a gyűlöletet és elfogultságot nem ismerő, tiszta emberszeretetnek segítő szolgálatába állítjuk. Mert hiába való még a legjobb emberi törekvés is, ha nem a legalkalmasabb feladatnak, a Krisztus által hirdetett békességnek és jóakaratságot szolgálataiban áll.

Mulattató

Élni akarunk!

Hosszú, hosszú keskeny sötét udvar,
Két oldalt emelet-óriás.
A földszinten apró kis műhelyek;
Ahol félig sirban a lakás. —

Itt járni és nézni jobbra, balra,
E látomás oly fájó nekem:
Sötét, dohos pince-műhelyekből
Fölzajlik dal, élet-küzdelem.

Az égszintje, amely ide látszik
Mind őserdőben az országút,
Az ember a célt nézi mereven
Csak megy és nem tudja hová jut.

— Testvéreim, ti, kormos-emberek,
Hajh nektek sem rózsás az élet. —
Én egy napégetett szántó-vető
Mind, megölelni szeretnék. —

Vagy tán az udvar az ég tüköre? —
Szabad világból ennyi csupán.
Nekem e szörnyű börtönnek tetszik;
Itt járni nap-fényes délután. —

Az én műhelyem, a szabad mező:
Nap éget, zápor veri arcom.
Titeket a sötét, dohos műhely
Tart kenyérrel az élet harcon. —

Bármilyen pálya jutott is nekünk,
Mégis, ugy-e, fölzeng a dalunk? —
Fölzeng, műhelyből és a mezőről,
Mert mi élni, élni akarunk!...

IZSAK DOMOKOS.

Bálint szive.

Csurgó Bálintot, nemkülönben fiatal hitvesét mélységesen megrendítette a súlyos sorscsapás, hogy négy esztendő s Laci fiukat elragadta a halál. Erzsi asszony, — három év óta — nap-nap után a temetőt járja. Vigasztalhatatlan.

Bálintot is a keserűség emésztette. Magába zárkózott, mogorva, italos emberré vált.

— Nem kell több gyerek! — mondogatta, ha szóba került a gyermekük. — Aki volt, örökre elszomorított.

Mindenütt szánakozással emlegették a fiatal házaspárt, amióta Csurgó ivásnak adta magát. Amikor aztán Erzsi asszony apja, Varga Ferenc elhalálozott, Csurgóék örökölték, Erzsi végső elkeseredésében, no meg anyja rábeszélésére is, hazamenekült özvegy anyjához.

— Nem bírom tovább, édes anyám! — nyöszörögte s a lócára rogyott..

— Tán megest megvert, Bözsikém? — simogatta leánya haját bánatos részvétellel az anya.

— Jaj, dehogyis! Még haza se jött...

— Nem-e? Hiszen már délfelé jár!

— Hetek óta így csinálja... mert-hogy nincs gyerek...

— Hm... Ne menj vissza hozzá lányom! Majd csak akad, még különb is neked...

— De mikor úgy szerefem, — sóhajtott a menyecske.

— Majd elfelejtéd...

Ezalatt Csurgó Bálintot fölshedték az utszélen, a házába vitték s ruhástól az ágyára fektették, ahol tovább folytatta az alvást és csak este ébredt álmából arra a

szomorú valóságra, hogy az asszonynak múlt helye. Menten fölkerelkedett s Vargáné házába ment.

Az özvegy nyitott kaput:

— No, vőmurem, előkerültünk?

— Hát — hát csak elgyűttem... Erzsikiért! — hebegte zavarában.

— Már pedig azért hiába gyűttél, — rágta oda keményen az anya.

— Oszd mér?! — kérdezte még mindeleg mámorosan Bálint.

— Csak... Az én lányomat nem olyanok neveltem, hogy részeg rongya legyen!

— De megjavulok... fogadalmat tettem...

— Kinek?

— Magamnak.

— Csakhogy nem hiszünk néked!

— Hadd szóljak vele, — kérlelte megjuhászodottan Vargánét.

— Hasztalan volna...

Ekkor odaért Erzsi.

— Hát volt szived, Bálint?! — szólt Csurgóné szemrehányó keserűséggel, ami az ura szívébe vert.

— Nem volt, Erzsikém, de most már

van, — mondta szeliden, a vétkét megbánó hangján.

Erzsi fejét bánatosan lehajtotta. Nem jött szó ajkára, csak szemén látszott a kigördülő könny, a bánat, a megbánás könnye. Mögötte anyja vigasztalón simult lányához... Bálint szívébe markolt asszonya halk sirása. Meghatottságtól remegő hangon, csöndesen mondta:

— Erzsi — Erzsikém... soha-soha többé nem teszem! Bözsikém, egyetlenem. Összeborultak...

— No kerülj belül, Bálint, — mutatott Vargáné is megbékülten az ajtó felé.

Bálint odabent könnyes szemmel fogadkozott, hogy abbahagyja az ivást s az asszonya elhitte, mert ösmerte. Együtt mentek haza s még utközben folyton igérkezett, hogy véget vet a korhelykedésnek, hogy megváltozik, majd leverten megjegezte:

— Csak gyerek volna!

S a rákövetkező esztendő tavaszán kisbaba gügyögött a bölcsőben a Csurgópár legnagyobb boldogságára, házuk tetelén meg fészket rakott a gólyapár.

Bodrogi Zsigmond

Apróságok • Adomák

A japán miniszterelnök erődje.

Japánban a miniszterek élete állandóan veszedelemben forog.

A miniszterelnökök helyzete különösen kényes, mert nagyon sok miniszterelnököt öltek már meg hivatása gyakorlása közben. Ha egy miniszter olyan intézkedést tesz, amelyet a japán nemzet valamely túlzó hazafias csoportja az országra nézve károsnak tart, már elég arra, hogy az első alkalommal

merényletet kövessenek ellene. Ezért a japán kormány tagjai minden módon igyekeznek életüket biztosítani. Közelebről fejezték be a japán miniszterelnöki palota építését. A palota kívülről kedves, megnyerő külsejű és semmi sem árulja el, hogy valóságos erőd. — Falai, mennyezetei bombabiztos betontól készültek és elmés jelző berendezések szolgálnak a veszély jelzésére. A szobák ugyanakkor megépítve, hogy az alkalmatlan látogatót bármikor sülyesztők nyelik el. A bizton-

sági és védelmi berendezések mellett az épületben kipróbált személyzet teljesít szolgálatot. Ilyen módon akarják biztosítani, hogy a miniszterelnök ellen sikeresen ne kövessenek el merényletet.

Hogyan fogják a zsebtolvajokat a párisi világkiállításon?

A párisi világkiállításon nagyon sok zsebtolvaj veszélyezteteti a közbiztonságot. A párisi rendőrség elmés módon teszi ártalmatlanná a zsebtolvajokat. Polgári ruhás rendőrök járják ki a kiállítás területén, akik

nek nadrágzsebéből feltűnően kandikál ki vastag pénztárcájuk. A zsebtolvajok természetesen kapva-kapnak a könnyű zsákmányon. — A pénztárcák azonban úgy vannak szerkesztve, hogy amikor valaki hozzájuk nyúl, egérfogóképpen működnek és megfogják a kezét. Ilyen módon nagyon sok zsebtolvajt tettek ártalmatlanná Párisban.

Magyar lepkegyűjtő kiállítása.

Bezsila László, pestujhelyi lakós gyermekora óta gyűjti a lepkéket. Bezsila több évtizedes munkával 1350-féle lepkét gyűjtött össze. Lepkéiből közelebből Pestujhelyen kiállítást rendezett. Kiállítását nagyon sok külföldi tudós is felkereste. Bezsila lepkegyűjteményéért 50 ezer pengőt, vagyis másfél millió lejt ígértek. Bezsila azonban semmi pénzért sem hajlandó gyűjteményétől megválni.

Az angol hölgy egerei.

Egy angol hölgy 30 ezer darab egeret tenyészt. Az egerek között vannak fehérek, szürkék, kék, vörösek és lila színűek. Az angol hölgy semmilyen áldozattól sem riad vissza, hogy egerei jól érezzék magukat. A hölgy különös szenvedélye havonta 40 ezer lejbe kerül.

Érzéstelenítés villamossággal.

Egy amerikai orvos a műtétknél eddig használt altatási módszer helyett új eljárást alkalmaz. A betegekbe villamos áramot vezet. A különleges villamos áramnak az emberi szervezetre zsongító és érzéstelenítő hatása van. A beteg ébren van

ugyan, de nem érez semmit a vágásokból és a műtéttel járó fájdalmakból. Nagy előnye az új érzéstelenítő módnak, hogy hatása abban a pillanatban megszűnik, amint a villamos ármot kikapcsolják és a betegnek utána nincsenek kellemetlen érzései.

Csodálatos véletlen folytán visszanyerte látását egy vak asszony.

Egy londoni asszony, Jane Nicholson csodálatraméltó körülmények között nyerte vissza látását. Egy lépcsőn megcsuszot és fejét a falba ütötte. Nem sokat törődött a szerencsétlenséggel, mert az ütés nem fájt túlságosan. Két hét múlva azonban erős fejfájást érzett. Fájdalmi a türethetlenségig fokozódtak és már-már azt hitte, hogy elájul. A különös gyógyulás ekkor következett be. Váratlanul látni kezdett és néhány nap alatt látása teljesen kitisztult.

Nem kell anyós!

A leányos anya gyanus szemmel méregeti a fiatalembert, aki éppen abban a pillanatban kérte meg leánya kezét:

— Szóval ön a vőm akar lenni?

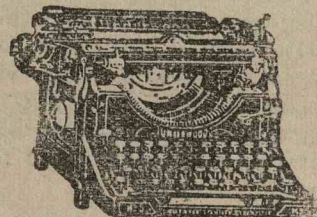
— Hát kérem, hogy őszinte legyek — feleli a fiatalember — nagyon sokat gondolkoztam azon, hogy miképpen lehetne megoldani a dolgot. Azt szeretném ugyanis, hogy az ön leánya legyen a feleségem, ön azonban ne legyen az anyósom.

Tanácsadó

P. J. Szalonta. Fehér ruhane-műekkel soha sem szabad színes dolgokat összemosni vagy összefőzni. Az ilyen módon keletkezett foltokat nagyon nehéz eltávolítani. Nem tudjuk, hogy milyen fajta festéktől erednek a fehérneműben keletkezett piros foltok. Így bajos tanácsot adnunk arra vonatkozólag, hogy milyen eljárással tisztíthatja ki a fehérneműből a foltokat? A klórmész valóban megfelelne a célnak, azonban gyengíti a fehérneműt. Bár nagyon óvatosan és több mosás alkalmával gyenge oldatban használva biztosan meg fogja hozni a kívánt sikert. Ma azonban mindenképpen mellőzni akarja a klórmeszt, próbálja meg a foltokat erős citromsós oldattal vagy citromlével bedörzsölni. Néhány pernyi állás után meleg szappanos vízben mossa át a tisztított fehérneműt. Véleményünk szerint gondos mosás segítségével néhány hónap alatt lényegesen halványulni fognak a foltok és sokszori mosás után esetleg el is tűnnek. Ajánljuk, hogy kékítés alkalmával tegyen a kékítő vízbe sót. Ilyen módon szép

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek árában kaphatók.

Cyári rektár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekekkel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy rektár.

„RAPID“

ÍRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

ide kékszinü lesz a fehéremü és talán valamit a foltok is halványodni fognak.

L. L. Hozzánk intézett tanács-terő levelére válaszukat az alábbiakban van szerencsénk megküldeni. A kisebbik fiúnak a bevonulás elhalasztását lehet kérni a Cercul de Recrutare-tól. Az édesapának egy orvosi bizonyítvány kell, hogy teljesen munkaképtelen, ugyanilyen bizonyítvány kell a községházától is, amellyel igazolni tudja, hogy nem képes munkára és ezért kéri a második fiának az egy évi halasztást. Mind ezeket az iratokat beszerezheti a jegyzőtől és azután egy egyszerű kéréssel adja be a Cercul de Recrutare-hoz. A kérvényt és minden ahhoz szükséges adatot a jegyző a törvényes díjak mellett összeállítja.

P. L. Az akácmagot a termés beérése után kell gyűjteni és fagymentes helyen kell eltartani. Az akácmagot nem szokás ősszel vetni. Vetési ideje május eleje, amikor ha kicsirázik, nem kell féltünk az elfagyástól. A tavaszi vetés, ha a mag kellőképpen volt kezelve, nagyon jól be szokott válni. A csemeték már első évben ötven-nyolcvan centi magasságra nőnek.

A. Z. Köszönjük a naptárunk számára küldött cikket és a figyelemzető értelmében javítani fogjuk a nevezett vásári dátumot. Nem ajánljuk, hogy orvos megkérdezése nélkül iszapfürdőket vegyen. Az iszapfürdő könnyen káros hatásúvá válhatik, ha esetleg valamilyen szívbaja van. Mielőtt tehát a fürdözést megkezdéné, azt ajánljuk, hogy vizsgáltassa meg magát hozzáértő szakorvossal, aki az iszap használatának módozatait is elő fogja írni.

A. L. A paradicsom termesztésének és betegségeinek kérdéseivel a „Mezőgazdasági Szemle” legutóbbi száma részletesen foglalkozik. A több hasábra terjedő cikkben pontosan le van írva, hogy milyen módon kell megvédeni a paradicsomot mindenféle károsodástól a melegágyba vetés pillanatától kezdve. Tekintettel arra, hogy lapunk

terjedelme az egész cikk leközlését nem engedi meg, mai napon a „Mezőgazdasági Szemle” egy példányát elküldöttük címére.

F. J. A szilvapalinka főzése céljából összegyűjtött szilva-cefrébe egyharmad rész mennyiségig minden kár nélkül tehet almát és körtét is. Ha nagyobb mennyiségben tesz a szilva-cefrébe idegen gyümölcsöt, a pálinka nem lesz olyan finom ízű. Hogy a szilvapalinka jó ízű biztosítsa, ajánljuk, hogy minden 100 liter cefrére tegyen 150–200 darab megtört szilvamagot. A legfinomabb szilvapalinka nem az édes renglóból készül, hanem a besztercei szilvából.

„Régi előfizető.” 1. Minden községi tanácsos a nemzeti ünnepek alkalmával, ha református vallású, akkor a ref. templomba, ha gör. kat., akkor a görög katolikus templomba stb. köteles az istentiszteletet végighallgatni.

2. A jegyzőségi közös költségvetést a négy községi tanács egy időben és egy helyiségben szavazza meg.

3. A bíró nem változtathatja meg a költségvetésben előírt bevételeket és kiadásokat a falusi tanács és a felettes hatóság határozata nélkül. Ha az említett 50 m. hasábfu, a költségvetés által előírt jog volt az iskola részére, akkor a bíró jogtalanul cselekedett, hogy a premilitárok részére adta a fát, ha azonban a fa, mint előre nem látott bevétel (vágásból) keletkezett és erre a tanács határozatot nem hozott, hogy mit cselekedjen ezen anyaggal, úgy a rendeltetését felsőbb engedélyre megváltoztathatja.

4. A tanító ur csak a rendes órarendben előírt gazdasági órákon dolgoztathatja a gyerekeket és csakis az iskola részére fenntartott tanulmányi kertjében, a magánbirtokán és az órarenden kívül jogtalanul dolgoztat, az ilyen esetet fel lehet jelenteni a tanfelügyelőséghez egy egyszerű kéréssel 8+1 lejes bélyeggel el látva.

A szerkesztőségi felelős
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

ELŐFIZETŐINKHEZ! Hátrálékos előfizetőink közül nagyon sokan ígéretet tettek arra, hogy a fennálló előfizetési tartozásaikat az aratás után kifizetik. Mintán az aratás már mindenütt befejezést nyert, felhívjuk azon előfizetőink figyelmét, akik hátrálékban vannak, hogy gondoskodjanak a díj beküldéséről, mert akik nagyobb összeggel tartoznak és rövid időn belül nem rendezik ezt, kénytelenek leszünk részükre a lapkiadást megszüntetni. Megbizottaink is felkeresik előfizetőinket s ezidő szerint Temes- és Csikmegyékben járnak. Minden hátrálékos igyekezzék megbizottainknál rendezni tartozását, mert ez elsősorban portó megtakarítással jár, másrészt pedig megkönnyíti a pénzelküldést. Ezenkívül a hátrálékosokat, valamint azon előfizetőinket, akik f. évre tartoznak, postautalványon szólítjuk fel s kérjük ennek felhasználásával a pénzt kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

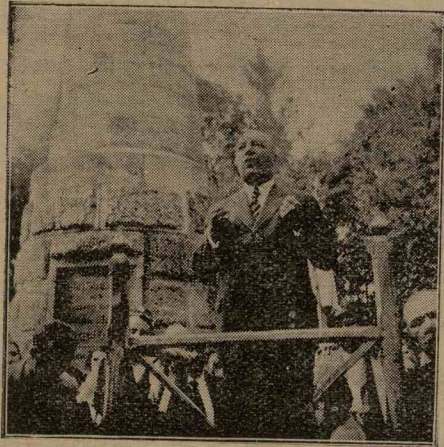
Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

F. G. Bucuresti. Sz. L. Nagyváradi. T. M. Szászkezd. J. J. Olthéviz. Sz. S. Budila. N. J. Porgány. L. A. Pókakereszur.

„Magda.” A „Természetes élet és gyógy mód” a. könyv kapható. Ára 132 lej és a portóköltsége. Megrendelés esetén kérjük a következő címhez fordulni: Minerva könyvkereskedés Cluj, Sta. Reg. Maria 1.

A következő befolyt pénzelet nyugtázzuk: J. M. Bácsfalva 1184, G. S. Nagyszében 150, Gy. P. Pantos 310, B. L. Szilágypanit 454, B. K. Lompért 455, P. J. Sárköt 150, Sz. Zs. Szilágypér 300, B. S. Héjjasfalva 155, T. Ö. Kamarasziget 85, K. M. Belényes 150, Ref. Egyh. Medgyes 150, F. G. Bucuresti 85, J. J. Dudás Magyarpalatka 85, N. bank Hosszmező 155, B. F. Lövete 511, Hitzs. Hosszmező 305, Sz. E. Alsórákos 85, B. I. Alvinc 130, A. M. Gyantás 150, Cz. M. Szőkefalva 155, Sz. J. Zilah 150, Özv. Sz. J.-né Erdőhegy 150, N. I. id. Érolasz 155, S. S. Selymesilova 150, S. P. Aszónyváros 155, M. A. Magyarpalatka 155, Id. K. Gy. Lőrincseve 312, A. B. Farnos 235, V. S. J. Végvár 235, B. I. Csombord 325 lej.

A Petőfi-ünnepély szónokai.

Dr. Gyárfás Elemér.

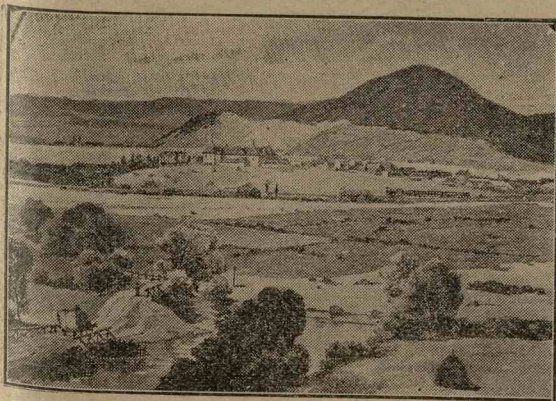
Nagy Béla.

Lapunk máshelyén emlékezünk meg arról a lélekemelő ünnepségről, amely a fehéregyházi Petőfi-emlékoszlopnál folyt le. Képeinken bemutatjuk az ünnepség két szónokát.

dr. Gyárfás Elemér szenátort, aki az ünnepi beszédet mondotta, másik képünkön pedig Nagy Béla segesvári unitárius lelkészt, amint az ünnepségen imát mond.

Árvizveszedelem Csíkmegyében.

Erdély déli részében öt napig tartó esőzés volt. Csíkmegyében egy napon valóságos felhőszakadás pusztított. A nagy esővel egyidejűleg jég is volt, amely a kerteket és a

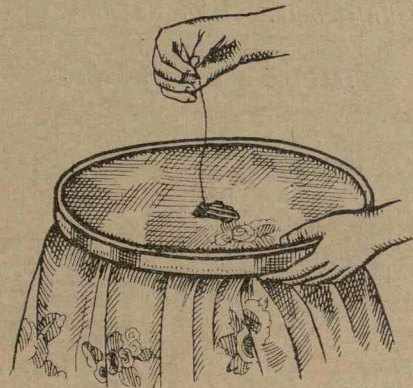

gyümölcsösöket megsemmisítette. Az Olt folyó kiáradt és szép völgyének egyes részeit özönvizzel árasztotta el. Az áradás több községben okozott nagy károkat. Sok ház összeomlott és nagyon sok háziállat veszett az áradatba. Képünkön az Olt völgyét mutatjuk be Csíkszeredánál. A gyönyörű völgyet pusztító hullámok separték végig.

Tanuld meg!

Selyemszövés hajszállal.

Selyemkendőbe selyemruhába gyakran keletkeznek lyukak. Ezeknek beszövése könnyes és nehéz munka. Legtökéletesebben meg lehet javítani a hibás selyem ruhadarabokat

hajszállal. Vigyázzunk arra, hogy a haj színe találjon a kijavítandó selyemszövettel és a szövést végezzük éppen úgy el, mint bármilyen más anyaggal. A munka nagy türelmet kíván, mert a hajszál a tű fokából gyakran kihúzódik. Ha azonban elvégeztük a munkát, örömmel fogjuk megállapítani, hogy a hiba a szövetből csaknem teljesen eltűnt.

Magasan száll a pacsirta,
Dalát a jó Isten irta.
Föld emberét, aki érti,
A Magyar Nép elkiséri.

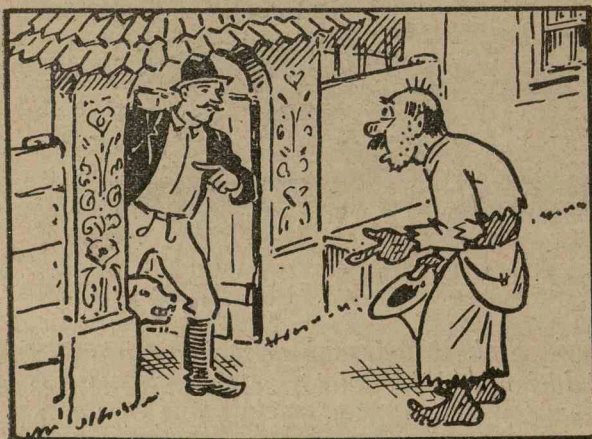
Hasznos háztartási tanácsok.

Palacsintakészítés alkalmával sok bosszúságot szokott okozni, ha a palacsinta forgatás alkalmával a sütőhöz ragad és onnan darabokba szakadozva válik le. A bajon nagyon könnyű segíteni, úgy, hogy használat előtt a palacsintasütőt sóval bedörzsöljük.

Az elsózott levest a következő módon tehetjük jóízűvé. Karikára vágott nyers krumplit dobunk a fővő levesbe és néhány perc múlva kiszedjük. A krumpliszemeket a levesből a felesleges mennyiségű sót magukba szívják.

A tej nyáron nehezebben savanyodik meg, ha felfőzés alkalmával egy kanál cukrot teszünk bele. Altalánosságban a tejbe

Próba a más bőrén.

- Hé móré, gyere csak bé!
- Nem harap a kutyája gazduram?
- Na éppen ezt szeretném kipróbálni, mert még csak tegnap került a házunkhoz.

szódaport szoktak tenni felfőzés alkalmával, hogy ne menjen össze. Ez azonban egészségileg káros eljárás. Adott esetben tehát használjunk cukrot.

Ha a zöldséget, vagy főzeléket a tűz az edény fenekéhez kapja, az edényt hideg vízbe állítjuk. Az odakapott ételt azután könnyű az edényről leválasztani.

A magyar díszítés alapformái.

Mai díszítéseinken a levélnek van igen fontos szerepe, ezek izléses csoportosítása adja a vezető eszmét.